

ROVVILTNEMNDA I REGION 6 Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag

Protokoll fra møte i Rovviltnemnda for region seks

Tid: Torsdag 19. mars 2015 kl. 16:00 – 19:00

Fredag 20. mars 2015 kl. 09:00 – 11:30

Sted: Scandic Hell Hotell i Stjørdal kommune

Deltagere: **Rovviltnemnda (begge dagene):** Arne Braut (leder), Toril Melheim Strand, Mattias Jåma, Bjørn Engen, Siw Bleikvassli og Idar Bransfjell (vara for Ida Marie Bransfjell). Ida Marie Bransfjell meldte forfall.

Andre (19. mars): Inge Hafstad, Bjørnar Wiseth, Lina Nøstvold, Julie Vesterhus, Lisbeth Rannem & Elsemari Iversen (Fylkesmannen i Nord-Trøndelag), Kjell Vidar Seljevoll, Sondre Sundmoen & Eva Alstad (Fylkesmannen i Sør-Trøndelag), Marianne Aas Halse, Linda Aaran & Anne Berit Løset (Fylkesmannen i Møre og Romsdal), Audun Stien (Norsk institutt for naturforskning), Per Flatberg & Øystein Folden (Naturvernforbundet), Oddvar Mikkelsen (Møre og Romsdal Bondelag), Eivind Såstad Mjølén (Sør-Trøndelag Sau og Geit), Frank Røym (Sør-Trøndelag Bondelag), Rune Kurås & Brynjolv Haave (Sør-Trøndelag Bonde- og Småbrukarlag), Leif Vingelen (Forollhogna nasjonalparkstyre), Lars Aage Brandsfjell (Sør-Trøndelag og Hedmark Reinsamelag), Næjla Joma (Nord-Trøndelag Reinsamelag), Magnus Haave (Innbygda beitelag).

Andre (20. mars): Inge Hafstad, Bjørnar Wiseth, Lisbeth Rannem & Elsemari Iversen (Fylkesmannen i Nord-Trøndelag), Kjell Vidar Seljevoll, Sondre Sundmoen & Eva Alstad (Fylkesmannen i Sør-Trøndelag), Marianne Aas Halse, Linda Aaran & Anne Berit Løset (Fylkesmannen i Møre og Romsdal), Per Flatberg & Øystein Folden (Naturvernforbundet), Eivind Såstad Mjølén (Sør-Trøndelag Sau og Geit), Frank Røym (Sør-Trøndelag Bondelag), Brynjolv Haave (Sør-Trøndelag Bonde- og Småbrukarlag), Pål-Krister Vesterdal Langlid (Nord-Trøndelag Bondelag), Magnus Haave (Innbygda beitelag).

Saksliste:

Sak 09/15: **Godkjenning av innkalling, saksliste og protokollene fra møte den 12. november 2014, samt telefonmøtene den 10. desember 2014, 31. januar 2015 og 2. mars 2015.**

- Innkallingen ble godkjent med en merknad fra Idar Bransfjell.
 - Idar Bransfjell ønsker saksdokumentene tilsendt på post.
- Sakslisten ble godkjent med 4 tilføyelser under sak 18/15 Eventuelt
 - Tilbakemelding til regi9on 3 på samordningsoppdraget
 - Rovviltforvaltning i kalvingsområdene
 - Møteplan for resten av 2015
 - Sak til neste møte i nemnda «de nasjonale bestandsmålene må inngå i evalueringen av rovviltforvaltningen»
- Protokoll fra møte den 12. november 2014 godkjent uten merknader.
- Protokoll fra telefonmøte den 10. desember 2014 godkjent uten merknader.

- Protokoll fra telefonmøte den 31. januar 2015 godkjent uten merknader.
- Protokoll fra telefonmøte den 2. mars 2015 godkjent med følgende merknad fra Arne Braut:
 - Ber om at protokollen endres under sak 05/15 «Status for årets kvotejakt på gaupe og eventuell tildeling fra reservekvoten» for å synliggjøre prosessen rundt vedtak om ny fordeling av kvoten, samt at hele vedtaket blir synliggjort i protokollen.

Nemnda vedtok også at fra og med dette møte (19. – 20. mars 2015) skal det velges to medlemmer fra nemnda til å skrive under og godkjenne protokollen. Bjørn Engen og Toril Melheim Strand ble valgt til å underskrive protokollen.

Sak 10/15: Kongeørnprosjektet på Fosen – orientering fra NINA

Audun Stien fra Norsk institutt for naturforskning orienterte om kongeørnprosjektet på Fosen som kjøres i samarbeid med Rødsjø beitelag for å avdekke omfanget av tap av lam forvoldt av kongeørn. Stien orienterte også om resultatene fra et prosjekt der NINA har satt sammen de nasjonale dataene på sauetap og rovviltbestandene.

Sak 11/15: Klage på vedtak datert 2. mars 2015 om fordeling av gaupekvote.

Første gangs fordeling av kvote for kvotejakt på gaupe i 2015 ble vedtatt i sak 02/15 under telefonmøte i rovviltnemnda for region 6 Midt-Norge lørdag den 31. januar 2015. Bakgrunnen for at det ble fattet vedtak om fordeling av kvoten var Klima- og miljødepartementets (KLD) avgjørelse den 30. januar 2015 av klagen på nemndas opprinnelige kvotevedtak den 12. november 2014. KLD opprettholdt totalkvoten og reservekvoten, men ba nemnda om å fordele kvoten mellom kvotejaksområdene på nytt. Under telefonmøte mandag den 2. mars 2015 fattet nemnda nytt vedtak om fordeling av gaupekvoten under sak 05/15.

Kvotevedtaket er utsendt i brev datert 2. mars 2015, er lagt ut på nemndas nettside <http://www.fylkesmannen.no/Nord-Trondelag/Miljo-og-klima/Rovvilt/Rovviltnemnda/> og gjort tilgjengelig på www.miljovedtak.no.

Klagene:

Naturvernforbundet i MR, ST og NT klager i brev datert 3. mars 2015 på at nytt vedtak om fordeling av kvoten er i strid med føringene gitt av Klima- og miljødepartementet i brev datert 30. januar 2015 i forbindelse med klagebehandlingen. Naturvernforbundet mener at vedtaket umulig kan være i tråd med KLDs vedtak og legger til grunn Miljødirektoratets faglige tilrådning datert 6. januar 2015 som sier at kvoten ikke bør overstige 17 dyr. I tillegg påpekes det i klagen av nemnda selv har vedtatt at tildelte gauper ikke kan flyttes fra et kvotejaksområde til et annet. Naturvernforbundet ba om at klagen gis oppsettende virkning.

Rovviltnemndas vurdering av klagen

Rovviltnemnda avviste Naturvernforbundets krav om oppsettende virkning av klagen i e-post datert 4. mars 2015.

Rovviltnemnda viser til forutsetningene som ligger i KLDs avgjørelse i brev datert 30. januar 2015 av klagen på nemndas opprinnelige vedtak om kvote for kvotejakt på gaupe i 2015.

Disse forutsetningene som lå til grunn for nemndas vedtak om fordeling av kvoten på 22 gauper til årets kvotejakt på gaupe har ikke endret seg etter nemndas vedtak den 31. januar eller etter vedtak den 2. mars 2015. Videre viser nemnda til sekretariatets saksfremlegg.

Sekretariatets forslag til vedtak:

- Rovviltnemnda kan ikke se at klagen på vedtak datert 2. mars 2015 om ny fordelingen av kvoten har fremkommet ny kunnskap som tilsier at vedtaket bør omgjøres og opprettholder derfor sitt vedtak datert 2. mars 2015 om ny fordeling av kvote for kvotejakt på gaupe i region 6 Midt-Norge i 2015.
- Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge ber med bakgrunn i dette Klima- og miljødepartementet om å sluttbehandle klagen fra Naturvernforbundet.

Arne Braut ønsket å synliggjøre i vedtaket at fordelingen ikke endret forutsetningen om at uttaket konsentreres til områder uten mål om yngling og fremmet alternativt forslag (tillegg i kursiv):

- Rovviltnemnda kan ikke se at klagen på vedtak datert 2. mars 2015 om ny fordelingen av kvoten har fremkommet ny kunnskap som tilsier at vedtaket bør omgjøres og opprettholder derfor sitt vedtak datert 2. mars 2015 om ny fordeling av kvote for kvotejakt på gaupe i region 6 Midt-Norge i 2015.
- *Nemnda viser i denne sammenheng til KLD sin avgjørelse av klagen om kvote for kvotejakt på gaupe i region 6 Midt-Norge i 2015, der det i konklusjonen står: Av hensyn til en tydelig soneforvaltning og under forutsetning av at uttaket konsentreres til områder uten mål om yngling, opprettholdes totalkvoten. Nemndas vedtak fra 2. mars 2015 betyr at uttak fortsatt konsentreres til områder uten mål om yngling og flytting av to dyr mellom to områder uten mål om yngling endrer ikke totalkvoten.*
- Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge ber med bakgrunn i dette Klima- og miljødepartementet om å sluttbehandle klagen fra Naturvernforbundet.

Rovviltnemndas vedtak (kulepunkt to ble vedtatt mot to stemmer, ellers enstemmig):

- Rovviltnemnda kan ikke se at klagen på vedtak datert 2. mars 2015 om ny fordelingen av kvoten har fremkommet ny kunnskap som tilsier at vedtaket bør omgjøres og opprettholder derfor sitt vedtak datert 2. mars 2015 om ny fordeling av kvote for kvotejakt på gaupe i region 6 Midt-Norge i 2015.
- Nemnda viser i denne sammenheng til KLD sin avgjørelse av klagen om kvote for kvotejakt på gaupe i region 6 Midt-Norge i 2015, der det i konklusjonen står: Av hensyn til en tydelig soneforvaltning og under forutsetning av at uttaket konsentreres til områder uten mål om yngling, opprettholdes totalkvoten. Nemndas vedtak fra 2. mars 2015 betyr at uttak fortsatt konsentreres til områder med mål om yngling og flytting av to dyr mellom to områder uten mål om yngling endrer ikke totalkvoten.
- Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge ber med bakgrunn i dette Klima- og miljødepartementet om å sluttbehandle klagen fra Naturvernforbundet.

Sak 12/15: Status for kvotejakt på gaupe i 2015 og eventuell tildeling fra reservekvoten.

Sekretariatet orienterte om statusen for kvotejakt på gaupe pr. 19. mars 2015. Pr. dags dato er det ingen av områdene uten mål om yngling som har fylt kvotene. På www.rovbase.no kan alle følge med på antall gauper som er felt og hvor de er felt.

Kvotene for de kvotejaksområdene som ligger innenfor mål om yngling av gaupe er fylt og her er kvotejakta avsluttet.

Det har kommet en henvendelse fra Selbu Bonde- og Småbrukarlag der de ber om at kvotejaksområde 4 utvides til også å gjelde hele Tydal, Selbu, Holtålen og Røros, alternativt at det tildeles dyr fra reservekvoten til Selbu kommune, samt de deler av Tydal og Holtålen kommuner som ikke befinner seg kvotejaksområde 4. Sekretariatet anbefalte ikke å tildele dyr til områder med mål om yngling, eller at kvotejaksområde med og uten ynglinger slås sammen. Dette er ikke i tråd med de føringene som KLD ga i sin klagebehandling.

Sekretariatets forslag til vedtak:

- Søknaden fra Selbu Bonde- og Småbrukarlag om at kvotejaksområde 4 utvides til også å gjelde hele Tydal, Selbu, Holtålen og Røros avslås.
- Søknaden fra Selbu Bonde- og Småbrukarlag om tildeling av dyr fra reservekvoten til Selbu kommune, samt de deler av Tydal og Holtålen kommuner som ikke befinner seg kvotejaksområde 4 avslås.
- På nåværende tidspunkt tildeles det ikke gaupe fra reservekvoten.
- Tildeling av den siste gaupen fra reservekvoten delegeres til fylkesmennene.

Rovviltnemndas vedtak (enstemmig):

- Søknaden fra Selbu Bonde- og Småbrukarlag om at kvotejaksområde 4 utvides til også å gjelde hele Tydal, Selbu, Holtålen og Røros avslås.
- Søknaden fra Selbu Bonde- og Småbrukarlag om tildeling av dyr fra reservekvoten til Selbu kommune, samt de deler av Tydal og Holtålen kommuner som ikke befinner seg kvotejaksområde 4 avslås.
- På nåværende tidspunkt tildeles det ikke gaupe fra reservekvoten.
- Tildeling av den siste gaupen fra reservekvoten delegeres til fylkesmennene.

Sak 13/15: Klima- og miljødepartementets behandling av klagen på gaupekvoten.

Kvotejaksområdene for gaupejakt i region 6 er en del av forvaltningsplanen. Klima- og miljødepartementets avgjørelse av klagen den 30. januar 2015 medførte at KLD opprettet et nytt kvotejaksområde uten forvarsel og uten at dette hadde vært på offentlig høring, noe nemnda er sterkt kritisk til.

Siw Bleikvassli og Inge Hafstad jobber videre med forslag til brev til Klima- og miljødepartementet vedrørende departementets behandling av klagen. Forslag til brev vil bli utsendt til medlemmene av nemnda.

Sak 14/15: Uttalelse til forslag om forskriftsendringer for mer effektiv felling av jerv – oppretting av inkurie i viltloven.

Rovviltnemnda støtter sekretariatets forslag til uttalelse (se saksfremlegg til møte), men ønsker en mer tydeliggjøring på behovet for bruk av elektronisk overvåking av fangstbåser for jerv. Inge Hafstad utarbeider nytt forslag der dette synliggjøres og sender ut til nemndas medlemmer.

Sak 15/15: Fordeling av forebyggende og konfliktdempende tiltaksmidler.

Pr. dags dato har vi ikke fått bekreftet fra Miljødirektoratet hvor mye region 6 får til fordeling mellom fylkene. Signalene fra Mdir er at det vil bli noe reduksjon i rammen til region 6, men vi vet ikke omfanget av reduksjonen. Under møte gjennomgikk hvert enkelt fylke antall søknader, volumet på søknadene, enkelte søknader av spesiell interesse m.v. Blant annet orienterte Fylkesmannen i Sør-Trøndelag om en søknad om midler til rovdyravvisende gjerde i Holtålen kommune. Tapene i dette området er i all hovedsak knyttet til bjørn. Rovviltnemnda er i utgangspunktet skeptisk til tunge fysiske tiltak som rovdyravvisende gjerder i områder der beitedyr skal prioriteres foran bjørn.

Rovviltnemnda ber sekretariatet i samråd med de andre fylkesmennene legge frem forslag til fordeling i en e-post så raskt som mulig etter at Miljødirektoratet har sendt ut planleggingsrammene for 2015.

Sak 16/15: Skal byrdefordelingsprinsippet videreføres?

I henhold til revidert fremdriftsplan for oppfølging av nemndas vedtak om utredning av yngleområder for jerv (Forollhogna) og bjørn (etablere yngleområde for bjørn utenfor Nord-Trøndelag) skal rovviltnemnda ta stilling til om byrdefordelingsprinsippet skal videreføres eller ikke. Revidert fremdriftsplan ble vedtatt under sak 37/14 den 12. november 2014. For øvrige saksopplysninger viser rovviltnemnda til sekretariatets saksfremlegg.

Sekretariatets forslag til vedtak:

- Byrdefordelingsprinsippet videreføres i påvente av Miljødirektoratets evaluering av rovviltforvaltningen.

Rovviltnemndas vedtak (enstemmig):

- Byrdefordelingsprinsippet videreføres i påvente av Miljødirektoratets evaluering av rovviltforvaltningen.

Sak 17/15: Mulig endringer i yngleområdene for jerv og bjørn.

Som et ledd i rovviltnemndas arbeid med å følge opp vedtak om godkjenning av forvaltningsplan for store rovdyr i region 6 (vedtak datert 30. mai 2013 og 21. november 2013) fikk Norsk institutt for naturforskning (NINA) i oppdrag å utrede konsekvensene ved å ta ut Forollhogna som yngleområde for jerv i region 6, samt konsekvensene med å etablere et yngleområde for bjørn utenfor Nord-Trøndelag. Samtidig utredet sekretariatet de forvaltningsmessige konsekvensene med å etablere et yngleområde for bjørn utenfor Nord-Trøndelag. For øvrige saksopplysninger viser rovviltnemnda til sekretariatets saksfremlegg.

Sekretariatets forslag til vedtak:

- Forollhogna sin status som yngleområde for jerv må sees i sammenheng med region 3 sitt samordningsoppdrag for forvaltningen av den sørvestlige bestanden av jerv. I påvente av at region 3 sitt samordningsoppdrag for en helhetlig forvaltning av den sørvestlige jervebestanden ferdigstilles beholder Forollhogna inntil videre sin status som yngleområde for jerv. Dagens grenser for yngleområde for jerv i Forollhogna opprettholdes.

Sekretariatets sekundære forslag til vedtak:

- Forollhogna tas ut som yngleområde for jerv i region 6. Alternativt areal som medfører en utvidelse av gjenværende yngleområde for jerv i Sør-Trøndelag skal være vedtatt før Forollhogna tas ut som yngleområde. Alternativt areal bør grense mot gjenværende yngleområde slik at vi får et sammenhengende yngleområde i Sør-Trøndelag.

Arne Braut fremmet med bakgrunn i følgende alternativt forslag:

Rovviltnemnda viser til gjeldende Forvaltningsplan som sier at det er et mål at den todelte målsettingen videreføres. Dette betyr å sikre rovviltbestandenes overlevelse og matproduksjon basert på utmarksbeite. Rovviltnemnda viser videre til rovviltforlikets punkt 2.2.19 som slår fast at soneinndelingen må forvaltes tydelig, ved at en skiller mellom prioriterte beiteområder og prioriterte rovviltområder. I denne sammenheng viser Rovviltnemnda til tydelige føringer fra Klima- og miljødepartementet, senest i brev av 12. mars 2015 vedr «Videre oppfølging om tydelig soneforvaltning og høy beredskap» NINAs rapport 1123 viser til at det er mulig å oppnå 3 ynglinger innenfor det gjenværende yngleområdet i Sør-Trøndelag. Rapporten sier videre at det har liten eller ingen betydning for genflyten mellom den østlige og den sørvestlige bestanden av jerv om Forollhogna er yngleområde for jerv eller ikke. Rovviltnemnda mener derfor at hensynet til bestandsmålet for jerv er ivaretatt.

Gjennom forvaltningsplanen vedtok rovviltnemnda at rovviltforvaltningen skal legge til rette for at målet i Stortingsmelding nr.9 (2011-2012) om å øke matproduksjonen med 20 % over 20 år skal nås. Forollhogna er et av de mest verdifulle beiteområdene for sau i Midt-Norge. NINAs rapport slår fast at det trolig er beitekapasitet til 68 000 sau, og at Forollhogna kan benyttes som alternativt beiteareal for spesielt rovviltutsatte besetninger dersom området tas ut av yngleområdet for jerv. Ved å gi Forollhogna status som prioritert beiteområde ivaretas derfor også hensynet til matproduksjon basert på utmarksbeite.

Forslag til vedtak fremmet av Arne Braut:

- Yngleområdet for jerv i Sør Trøndelag justeres med følgende endringer: Forollhogna tas ut av yngleområdet for jerv. Yngle området for jerv i Sør Trøndelag blir da: Holtålen (nord og øst for riksvei 30), hele Tydal kommune og Røros kommune øst for riksvei 30, samt deler av Selbu (øst for fylkesvei 963 og nord for Nea)

Votering:

Det ble først stemt over Arne Braut sitt forslag som fikk 2 stemmer (Arne Braut, Toril Melheim Strand). Deretter ble det stemt over sekretariatets innstilling som ble enstemmig vedtatt.

Rovviltnemndas vedtak (enstemmig):

- Forollhogna sin status som yngleområde for jerv må sees i sammenheng med region 3 sitt samordningsoppdrag for forvaltningen av den sørvestlige bestanden av jerv. I påvente av at region 3 sitt samordningsoppdrag for en helhetlig forvaltning av den sørvestlige jervebestanden ferdigstilles beholder Forollhogna inntil videre sin status som yngleområde for jerv. Dagens grenser for yngleområde for jerv i Forollhogna opprettholdes.

Når det gjelder etablering av yngleområde for bjørn utenfor Nord-Trøndelag var sekretariatets forslag til vedtak følgende:

- Det vil ikke bli etablert yngleområde for bjørn utenfor Nord-Trøndelag. Dagens yngleområde for bjørn opprettholdes.

Rovviltnemndas vedtak (enstemmig):

- Det vil ikke bli etablert yngleområde for bjørn utenfor Nord-Trøndelag. Dagens yngleområde for bjørn opprettholdes.

Bakgrunn for at Nord-Trøndelags sine medlemmer i nemnda stemte for å opprettholde dagens yngleområde var blant annet NINAs tydelig konklusjon i rapporten, der det blant annet påpekes at det vil ta svært lang tid å etablere en ny bjørneyngling utenfor Nord-Trøndelag og at det ville medføre store konflikter og føre til større tap på sau og rein under etablering av nytt yngleområde i Sør-Trøndelag. Nord-Trøndelag sine medlemmer mener fortsatt at Nord-Trøndelag tar for stor del av byrdene, men vurderer at den totale belastninga for beitenæringa i region 6 vil bli større ved å flytte en yngling og velger derfor å videreføre dagens yngleområde.

Med bakgrunn i nemndas vedtak endres ikke dagen forvaltningsplan, og den trenger ikke å sendes ut på offentlig høring.

Sak 18/15: Eventuelt

1. Samordningsoppdraget for den sørvestlige bestanden av jerv

Astrid Buset (Fylkesmannen i Møre og Romsdal), Eva Alstad (Fylkesmannen i Sør-Trøndelag) og Inge Hafstad (Fylkesmannen i Nord-Trøndelag) representerer region 6 i arbeidsutvalget som settes ned av region 3 for samordningsoppdraget. Disse får også ansvaret for å gi tilbakemelding til region 3 på notatet som ble sendt nemnda i e-post datert 17. mars 2015 (enstemmig).

2. Rovviltforvaltning i kalvingsområdene

Arne Braut fremmet forslag om å rette en henvendelse til Miljødirektoratet på hvordan forvaltning av rovdyr innenfor kalvingsområdene for tamrein utøves.

Arne Braut sitt forslag til vedtak:

- Rovviltnemnda viser til Forvaltningsplanens punkt 2.2.1 vedr. forvaltning av rovdyr i kalvingsområdene og til brevet av 12. mars 2015 fra statsråd Tine Sundtoft når det gjelder «Videre oppfølging om tydelig soneforvaltning og høy beredskap»
Rovviltnemnda vil be om at Miljødirektoratet i samarbeid med reindriftsnæringa iverksetter tiltak i tråd med Forvaltningsplanens retningslinjer for forvaltning av rovdyr innenfor kalvingsområdene for rein.

Rovviltnemndas vedtak (enstemmig):

- Rovviltnemnda viser til Forvaltningsplanens punkt 2.2.1 vedr. forvaltning av rovdyr i kalvingsområdene og til brevet av 12. mars 2015 fra statsråd Tine Sundtoft når det gjelder «Videre oppfølging om tydelig soneforvaltning og høy beredskap»
Rovviltnemnda vil be om at Miljødirektoratet i samarbeid med reindriftsnæringa

iverksetter tiltak i tråd med Forvaltningsplanens retningslinjer for forvaltning av rovdyr innenfor kalvingsområdene for rein.

3. Møteplan for resten av 2015

Møteplan for resten av 2015:

- 18. – 19. mai (Sunndal)
- 27. – 28. august (Östersund)
- 18. november (Stjørdal)

4. Sak til neste møte i nemnda «de nasjonale bestandsmålene må inngå i evalueringen av rovviltforvaltningen»

Sekretariatet ble bedt om å forberede en sak om at de nasjonale bestandsmålene må inngå i evalueringen av rovviltforvaltningen.

Protokollen godkjent

Dato: 19. mai 2015

Toril Melheim Strand

Bjørn Engen